

Takoví jsme byli.....
aneb
Čtení z místních kronik

Obecní kronika 1956

JZD

Rok 1956 byl prvním rokem druhé pětiletky. I v obci Drnholec zaznamenal uplynulý rok 1956 značný krok vpřed. Do JZD vstoupily před začátkem jarních prací dvě rodiny a na podzim přistoupilo dalších osm rodin. Tyto rodiny vnesly do společného hospodaření 86 ha půdy. K 31. prosinci 1956 obhospodařovalo JZD 394 ha zemědělské půdy. K témuž datu mělo JZD takový stav hospodářského zvířectva: 450 slepic, 270 prasat a 24 prasnic, 156 kusů hovězího dobytka a 59 krav.

Hospodaření JZD bylo v tomto roce úspěšné. Plánovaná výše pracovní jednotky: 18 Kč byla o jednu korunu překročena. Mimo peněz bylo na jednu pracovní jednotku rozděleno 1,33 kg pšenice, 0,5 kg ječmene, 0,8 kg žita, kilo brambor a 0,75 litru mléka.

V tomto roce byly zavedeny také doplňkové odměny v rostlinné výrobě při sklizni sena a obilí. Doplňková odměna za překročený plán výtěžku sena, byla proplácena v penězích, u obilí v naturáliích.

V živočišné výrobě pracovali dobří pracovníci, např. Anděla Olšanská, Marie Zajícová jako dojičky, František Petru jako krmič a ošetřovatel dobytka. Zásadou dobré práce kolektivu dojiček bylo dosaženo průměrné dojivosti 2000 litrů mléka na jednu ustájenou krávu. Plán státních dodávek byl překročen a dojičky braly doplňkové odměny za mléko nadožené nad plán. Družstevník František Petru má velkou zásluhu na pozvednutí chovu selat v JZD. Dříve JZD selata nakupovalo, letos mělo koncem roku selat přebytek.

V roce 1956 byla dokončena novostavba kravína. Do této stáje byl zakoupen zdravý dobytek z horských oblastí. V lednu 1956 získalo JZD odborníka – zahradníka a obnovilo pěstování zeleniny. V zahradě JZD našly příležitostné zaměstnání i ženy z domácnosti, které dost pomáhaly.

Soukromí zemědělci

Vedle JZD hospodaří v Drnholci v roce 1956 ještě asi 52 zemědělců soukromě. poměr některých k JZD je skoro nepřátelský, někteří ochotně pomohli v lednu 1956 JZD vyvázet chlévskou mrvu. Způsob hospodaření některých rolníků je velmi zaostalý. Výnosy jejich hospodářství jsou podprůměrné, ale falešná „selská pýcha“ i zklamání některých jim brání, aby vstoupili do JZD. Své dodávkové úkoly plní někteří velmi liknavě, některé produkty na 40%, jiné na 60%. Ani daně správně neplatí, a tak MNV zařídil, aby část každé tržby byla strhnuta na úhradu daní. Pomocí tohoto opatření byly všechny daně za rok 1956 po dlouhé době zapláceny včas.

Stav hospodářského zvířectva u soukromých zemědělců byl k 31. prosinci 1956 asi takový: 60 ovcí, 1041 kusů vepřového dobytka a 73 prasnice, 388 kusů hovězího a 132 koní, z toho 8 hříbat. Zemědělci se hojně věnují chovu koní a téměř každý z nich má klisny a ročně aspoň jedno hříbě. Chov koní v obci potvrzuje ten fakt, že v obci je státní stanice plemenných hřebců.

Státní statek

Hospodářství ČSSS v Drnholci plní své povinnosti vůči státu dobře. V období polních prací pracuje na statku 65 až 90 sezónních dělníků, kteří přicházejí ze Slovenska. Hospodářství – oddělení obhospodařuje celkem 1730 ha půdy. Zaměstnanci statku pečují o 540 ovcí, 396 prasat, 19 prasnic, 653 kusů hovězího dobytka, z toho je 283 krav, 61 koní a 5 hříbat. Od jara 1956 jsou předány svému účelu stavby farmy na Výsluní u silnice do Litobratřic. Do těchto stájí a chovných stanic nakupuje statek zvířata v horských oblastech. Ve všech stájích je od roku 1952 postupně zaváděno strojní dojení.

Na polích statku pracoval o žních zvláštní sběrací lis, který sbíral slámu po kombajnech, volně troušenou po poli, lisoval ji do balíků a nechával za sebou. Dobrým pracovníkem na oddělení je kočí Vilém Šebesta, který plní vzorně všechny svěřené úkoly.

Zmínky zaslouží i závodní jídelna, ve které se stravuje v době polních prací až 120 lidí. pracovníce v kuchyni by si zasloužily lepší vybavení kuchyně.

Strojní traktorová stanice (STS)

Vydatným pomocníkem JZD, ČSSS i soukromých rolníků je středisko strojně traktorové stanice. Přestože objekty střediska jsou velmi ubohé, přesto traktoristé pracují velmi úspěšně. Traktoristé i ostatní zaměstnanci doufají, že výstavba jejich střediska nezůstane jen v plánu, ale skutečně se středisko se postaví. Zatím prováděné stavební úpravy se týkaly kanceláří a sociálního zařízení, umývárny, které však nejsou ještě na KONCI ROKU 1956 V PROVOZU. Ve středisku pracovalo sedm traktoristů, kovář a další pomocníci podle potřeby, hlavně o žních. Na středisku bylo pět kolových traktorů, dva pásové a různé závěsné nářadí. Z nových strojů, které středisko během roku 1956 obdrželo, stojí za zmínku mlátička MA-90, obrabeče a shrnovače sena za traktory, a železné hrudosmyky. Je velkou škodou, že stroje, hlavně pluhy, vály, brány, ač ošetřené stojí na dvoře střediska na dešti.

Pracovní úkol na jeden traktor bylo zoraní 700 ha půdy. Ve žních pokosily kombajny STS 140 ha obilovin. Traktoristé se samovazy pomáhali kosit obilí na severní Moravě, kde sklídili obilí ze 110 ha polí. Dobrými pracovníky střediska jsou traktoristé Ota Trpišovský a Jaroslav Mánek. Vedoucím střediska byl Josef Čápek.

V boji proti škůdcům pomáhá všem zemědělským závodům rostlinno lékařské středisko. Zaměstnanci tohoto střediska provádějí ochranný postřik stromů a všech ostatních kultur proti živočišným škůdcům, dokonce prováděli postřik proti ohni, kterou svým zásahem na ošetřených plochách zničili.

Hektarové výnosy některých plodin:

q/ha	ječmen	pšenice	žito	kukuřice	cukrovka	brambory
JZD	29	26	25	30	280	142
ČSSS	23	22	23,5	24	128	67
soukromí	19,5	18	19	29	250	150

Hektarové výnosy u soukromých zemědělců jsou vypočteny průměrem z odpovědí několika rolníků

V uplynulém roce pěstovalo oddělení ČSSS asi na deseti hektarech tabák a získalo 9,33q suchého tabáku z jednoho hektaru. Někteří soukromí rolníci pěstovali čekanku a dosáhli průměrných výsledků.

Tuhá zima, která se dostavila až v únoru, poškodila mnoho ovocných stromů i vinohradů. Jaro začalo hodně pozdě, ale rozvoj přírody byl velmi prudký, a tak bylo zpoždění

dohnáno. Jarní práce byly včas zvládnuty a vše slibovalo bohatou úrodu. Začátkem žní napadla porosty řepy mšice maková, která natropila velké škody. Poprašování bylo téměř bez účinku, protože mšice seděla na spodní straně listu a nepřišla do styku s ochrannou látkou. Žně byly včas a beze ztrát zvládnuty. I sláma po kombajnech byla brzy uklizena, jen mlácení u soukromých zemědělců se protáhlo, protože bylo málo mlátiček. Dlouhý, teplý podzim přál podzimním pracím, které byly brzy zvládnuty. Všechny pozemky byly na podzim hluboko zorány.

V živočišné výrobě nutno zaznamenat zvýšení produkce vepřového masa, neboť i oddělení státního statku zavedlo chov prasat na nové farmě na Výsluní. Chovy hovězího dobytka v JZD i ve starých stájích státního statku jsou zamořeny nakažlivým zmetáním skotu (Bangovou nemocí). Tato nemoc je přenosná na lidi a onemocnělo jí několik zaměstnanců statku.

Včelaři

Tuhá zima, která uhořel v únoru, velmi postihla chovatele včel. V obvodu včelařského spolku v Drnholci uhynulo na devadesát včelstev. Pílí a snahou včelařů byly však ztráty během roku odstraněny. Ke konci roku 1956 sdružoval včelařský spolek v Drnholci 58 včelařů s 607 včelstvy. Uplynulý rok byl pro včelařství velmi příznivý. průměrná snůška medu byla necelých 7 kg od jednoho včelstva. Ojedinele bylo získáno až dvacet kilogramů od jednoho včelstva.

Myslivci

V roce 1956 postihla volně žijící zvířenu další choroba. V prostoru katastru k Litobratřicím řádil mezi bažanty mor drůbeže.. tato choroba zničila na mnoha místech obce celé chovy slepic. Lidová myslivecká společnost za předsednictví Rudolfa Janouška měla 24 členů a uspořádala sedm honů, při kterých bylo odstřeleno přes 600 zajíců, 500 bažantů a 27 kusů srnčí zvěře. i v tomto roce darovala LMS 1000 Kč na opravu sokolovny.

Myslivecký kroužek při ČSSS byl neméně úspěšný Jeho předsedou byl Antonín Ondráček. kroužek měl osm členů a uspořádal jen dva hony a zastřelil 560 zajíců. protože právě v jejich honitbě řádil mezi bažanty drůbeží mor, bylo zastřeleno jen 46 bažantů.

Řemesla a průmysl

Naše obec je obcí zemědělskou, a proto uvádím stať o řemeslech a průmyslu na druhém místě. Ve zdejší obci není průmyslový podnik. Část občanů je zaměstnána v kovodělném družstvu DRUKOV v Novosedlech. V době cukrovarnické kampaně dojížděli někteří občané do cukrovaru v Hrušovanech.

Spojení obce s okolím

Obec je spojena autobusem s okresním městem (Mikulov). Autobus jede ze Znojma přes Drnholec, Brod nad Dyjí a Dolní Dunajovice do Mikulova. Celkem jede oběma pětkrát denně. Byl oby prospěšné, kdyby Drnholec byl spojen autobusem s Hrušovany nad Jevišovkou. Počet majitelů motocyklů se oproti roku 1955 značně zvýšil. Osobní auto zn. SPARTAK vlastní občan Rudolf Janoušek.

Pošta, radio, televize

Poštovní úřad má pět zaměstnanců. Výkon úřadu stoupl proti roku 1954 o 100%. Telefonní ústředna obstarává spojení 32 místních účastníků. U poštovního úřadu Drnholec je registrováno 455 radiokoncesí. Televizní přístroj vlastní ředitel osmiletky Oldřich Bureš, který se přistěhoval z Prahy. Do konce roku 1956 však nebyl televizor instalován.

Obchod

Dne 1. listopadu 1953 vzniklo Spotřební a výrobní družstvo JEDNOTA se sídlem v Drnholci. Družstvo obhospodařovalo prodejny potravin a provozovny společného stravování (hostince) v obcích Jevišovka, Novosedly, Nový Přerov, Dobré Pole, Pasohlávky a Drnholec. Cílem družstva bylo zlepšit prodej zboží na vesnicích a napomáhat socializaci vesnice. Družstvo za dobu svého trvání rozšířilo prodejní síť o dvě speciální prodejny potravin a kovoprodejnu.

V Drnholci byla v létě zřízena u autobusové zastávky prodejna občerstvení. V ostatních obcích byly zřízeny tři hostince a jedna prodejna smíšeného zboží. Byly provedeny generální opravy prodejen textilu, papíru a dvou prodejen potravin. Zároveň byly zlepšeny skladovací prostory.

V roce 1955 plánovalo družstvo výstavbu moderní restaurace a hotelu s prostorným sálem na náměstí vedle prodejny obuvi, a proto zakoupilo tento volný pozemek. Výstavba však byla odložena a je v plánu výstavby do roku 1960. (*Výstavba nákupního střediska, který zde nyní stojí místo zamýšlené restaurace s prostorným sálem, se uskutečnila se zpožděním pouhých třiceti let.*)

Do investiční výstavby a na vybavení prodejen ve všech sdružených obcích vynaložilo družstvo v letech 1954-55 celkem 1200000 Kč. V létě 1955 vinou zaměstnankyně družstva vyhořela prodejna papíru, kde shořely zásoby sešitů, připravených k začátku školního roku a ostatní zásoby v hodnotě 110000 Kč. V celém obvodu družstva bylo včetně ústředí zaměstnáno 40 zaměstnanců. Družstvo hospodařilo dobře.. Žádný rok nemělo ztrát, ale naopak vykazovalo zisky, a tak mohlo svým členům vyplácet 80 Kč ročních dividend. Podmínkou bylo, že člen měl zaplacený podíl ve výši 40 Kč.

Od založení vedli družstvo volení funkcionáři: předseda Rudolf Janoušek, místopředseda Václav Petřivalský, účetní František Gregorovič a další členové předsednictva. Na základě usnesení Ústřední rady odborových družstev a po schválení členskou schůzí bylo družstvo dnem 1. listopadu sloučeno do okresního lidového spotřebního družstva v Mikulově.

V roce 1956 byly dvakrát sníženy ceny potravin a průmyslového zboží.

Místní národní výbor

V MNV,, zvoleném ve volbách v roce 1954 nastaly změny. V červenci 1955 zemřel tajemník MNV Jindřich Vaďura. Ke konci roku se vzdal svého mandátu člen MNV Jaroslav Souček a byl voliči svého volebního obvodu podle předpisu odvolán. Na uvolněné místo člena MNV byl za něj zvolen ke konci ledna 1956 občan František Drápal, který převzal funkci tajemníka MNV. Místo zemřelého J. Vaďury nebyl zvolen nikdo, protože soudruh Vaďura byl zvolen vojenskou posádkou a ta se v listopadu 1955 odstěhovala. Počet členů MNV byl tedy snížen na šestnáct. František Drápal se v listopadu 1956 své funkce vzdal a odstěhoval se z obce. Jeho funkci zastával do konce roku Stanislav Sed'a, předseda MNV. Národní výbor i jednotliví jeho členové svolávali besedy s voliči, které se však odbývaly za malé účasti voličů.

KSČ

Z politických stran pracuje v obci jen KSČ. V lednu 1956 byl zvolen předsedou vesnické organizace Stanislav Franta. Soudruh Franta je velmi obětavý funkcionář a pracovník, ale často zůstal na práci sám a tuto jen s obtížemi zvládl.

ROH

Závodní výbory Revolučního odborového hnutí při ČSSS a LDS Jednota organizovaly mimo několik tanečních zábav také zájezdy na II. výstavu čs. strojírenství, Brněnský okruh a jiné. Závodní výbor při ČSSS poskytl mužskému pěveckému sboru svoji klubovnu ke zkouškám. ZV ROH při OSŠ (osmiletá střední škola) zorganizoval dva zájezdy do brněnského divadla.

ČSM

Československý svaz mládeže si upravil a vyzdobil svoji klubovnu. Chlapci a děvčata pracovali při úpravě hřiště v ulici Na rozvalinách. ČSM organizoval několik tanečních zábav. Za zmínku stojí Martinské hody, kde vystupovalo třicet chlapců a děvčat ve slováckých krojích. Svazáci nutně potřebují staršího a zkušenějšího vedoucího, který by jim pomohl při plánování jejich činnosti.

SČSP

Svaz československo-sovětského přátelství zorganizoval zajímavou přednášku ředitele ČSSS (státního statku) z Hrušovan nad Jevišovkou o jeho cestě do Sovětského svazu. Spolu s ostatními organizacemi zorganizovali členové SČSP oslavy VŘSR.

Výbor žen

Výbor žen při MNV se staral o provoz dětských jeslí, kde pomohly členky výboru při jarním úklidu a při likvidaci starých dluhů za ošetřování dětí.

Požárníci

Požárníci velmi obětavě pozorovali hladinu Dyje, když na jaře hrozil velká voda. Čtrnáct dní ve dne v noci byli v pohotovosti, aby pomohli občanům v nouzi. Odcházející ledy ucpaly řečiště, voda začala rychle stoupat a ohrozila silniční most. Hlídka požárního sboru vyhlásila poplach a požárníci pracovali při odstraňování ledových ker z řečiště, voda začala rychle stoupat a ohrozila silniční most. Hlídka požárního sboru vyhlásila poplach a členové požárního sboru pracovali při odstraňování ledových ker z řečiště, aby voda měla volný průchod. Toto trvalo celý den. Po skončení práce na řece u Drnholce, odebral se celý požární sbor na pomoc k obcím Pasohlávky a Mušov. Odtud se členové vrátili pozdě v noci.

V době velkých mrazů v únoru 1956 byl požární sbor volán na státní statek, kde byla požárem ohrožena čerpací stanice. Zásah požárníků byl velmi rychlý a úspěšný i přes silný mráz (-26 C), který panoval. V dubnu byli požárníci voláni k ohni Hořela stodola rolníka na Dyjské ulici. K požáru se dostavily také požární sbory z Novosedel a z Mikulova. Drnholečtí byli brzy na místě požáru, ale pro poruchu stroje byli ze zásahu vyřazeni. Ve spolupráci s požárníky z Novosedel byl požár uhašen, Mikulovští již do boje s ohněm nezasáhli.

1.máj

Oslavy 1. máje pořádané všemi složkami NF byly letos vlivem deštivého počasí až odpoledne. Oslavy se konaly v sále sokolovny.. Mimo slavnostní projev a vystoupení žáků vystoupil také místní mužský pěvecký sbor.

Pálavské vinobraní

Pálavské vinobraní, celookresní slavnost, pořádal v tomto roce okresní výbor SČSP. Z obce odjely na slavnost tři plné autobusy občanů. Na slavnosti vystupovaly soubory lidové umělecké tvořivosti i soubory profesionální. Naši občané záporně hodnotili cestu z Mikulova domů, protože byla špatná organizace odvozu účastníků.

Stavební ruch

V roce 1956 pokračovala výstavba nové farmy státního statku na Výsluní. Zde bylo také předáno k obývání šest moderních bytových jednotek. TSO Sokol začal s úpravou hřiště Na rozvalinách. Někteří občané prováděli menší opravy svých domků. V tomto roce byl důkladně opraven jeden domek na Dyjské ulici a opraven byl i dům č. 23 na náměstí, který přebrala lesní správa. Koncem roku byla zahájena generální oprava domku u hřbitova..Domek bude opraven a budou v něm zřízeny dvě bytové jednotky. Silniční správa provedla opravu dřevěného mostu přes odpad vody od mlýna. Družstvo Jednota mělo zřídit v obci druhý hostinec s vývařovnou. Doufáme, že se tak stane v roce 1957.

Hmotná úroveň obyvatelstva

Nouze o byty se nezmírnila ani tím, že byla uvolněna budova zámku a přilehlé budovy. Příjmy občanů se zlepšují, ve valné většině rodin jsou oba manželé zaměstnáni. v obci přebývají motocykly i auta. Občané vybavují své domácnosti novým zařízením, doplňují svá soukromá i záhumnková hospodářství. Jen ve zdejší průmyslové prodejně Jednoty bylo za rok 1956 prodáno 21 elektrických praček, dva elektrické sporáky, devět elektrických pečících trub, 12 rozhlasových přijímačů. Počet elektrických spotřebičů zakoupených mimo naši obec je jistě o

hodně větší. Nelze zjistit za kolik korun bylo nakoupeno nábytku, textilu, šatstva a potravin. Snížení cen k 1. dubnu a k 3. prosinci uspořilo občanům další peníze a zase pozvedlo jejich životní úroveň.

Obyvatelstvo

Počet obyvatel obce ke konci roku 1956 byl 1846. Během roku 1956 se narodilo 60 dětí., během roku v obci zemřeli tři občané. Dne 4. února zemřel Karel Půlpytel, učitel na odpočinku a bývalý kronikář obce

Během roku 1956 bylo v obci uzavřeno 11 sňatků.

Školství a kultura

Na zdejší osmiletce působilo v uplynulém roce 15 učitelů. Na škole bylo celkem 400 žáků rozdělených do 14 tříd. Na škole se nedostával jedna učitelská síla. Mimo učitele ve službě byli na škole ještě vedeni: jeden učitel na základní vojenské službě, dvě učitelky na mateřské dovolené, jeden učitel dlouhodobě nemocný a jede a na na neplacené dovolené.

Osvětová beseda

Osvětová beseda spravuje budovu místní sokolovny a usměrňuje kulturní činnost v obci. V Drnholci loni hostovalo Vesnické divadlo a několik ochotnických souborů z různých obcí okresu. Místní ochotníci nesehráli ani jedno divadelní představení.

Červený kříž (ČSČK)

Členové ČSČK zorganizovali v lednu 1956 kurz první pomoci.

Mužský pěvecký sbor

Dobrým krokem bylo založení mužského pěveckého sboru v únoru 1956. Místnosti, otop a světlo poskytl závodní výbor ROH na státním statku. V souboru zpívají dělníci, rolníci, učitelé i zaměstnanci statku. Pěvecký sbor se pilně scházel a cvičil. Poprvé sbor vystoupil při oslavě MDŽ. Vrcholem činnosti sboru bylo vystoupení na celookresní konferenci učitelů v Mikulově 228. března 1956. Zde bylo dosaženo velkého úspěchu a uznání. Sbor také vystoupil na oslavách 1. máje a při několika slavnostních schůzích. Počátkem léta činnost sboru ochabla a již se ho nepodařilo dát v průběhu roku 1956 dohromady. Počet členů se pohyboval kolem dvaceti. Celkem sbor uspořádal devět vystoupení.

Sokol

O tělesnou výchovu a sport pečoval Sokol. Zjara se začalo s pracemi na novém hřišti. Práce strojem stála téměř 5000 Kč, ale nakonec se na hřišti přestalo pracovat pro nepochopení občanů.

Neslavně skončilo podzimní kolo kopané, když při zápasu byl ostře napaden rozhodčí. Okresní výbor pro tělesnou výchovu a sport rozhodl uzavřít hřiště v Drnholci na jeden měsíc a Sokol Drnholec zaplatí 100 Kč pokuty a uhradí škodu způsobenou rozhodčím.

Náboženský život

Vyučování náboženství je soustředěno na poslední vyučovací hodiny. Místní farář P. Metoděj Kuběna získává děti tím, že jim otiskuje do poznámek různá razítka. P. Kuběna je velmi dovedným organizátorem, zorganizoval několik zájezdů, mezi jiným i dvoudenní zájezd do Čech.

Lidový kroj

Část žen chodí v tradičních slováckých krojích. U mužů už tomu tak není.

Přehled počasí

Teplý leden byl vystřídán studeným únorem. Mrazy dosáhly až -30 C. Dyje zamrzla až 60 cm silným ledem. Koncem února mrazy polevily a nastala obleva. Sníh rychle zmizel a pole osychala. Jaro bylo studené. Koncem června se dostavily deště, které se protáhly i do července a ovlivňovaly počátek žní. Krásné počasí vydrželo přes celé září a část měsíce října. první mrazy

se dostavily až v prosinci. Těsně před Vánocemi napadl slabý sněhový poprašek, který se udržel přes Nový rok.

Různé zajímavosti

Dne 12. března bylo rozbito sklo u výlohy v prodejně s textilem. Škoda způsobená zlodějem nebyla však veliká.

V prosinci 1956 rozbila jedna žákyně výlohu u potravinového obchodu na Brněnské ulici a odcizila cukrovinky za 80 Kč. Bylo a zůstalo podezření, že byla navedena z domova

Dne 28. dubna havarovalo na silnici k Mikulovu nákladní auto. Při přejíždění mostku vyhýbalo protijedoucímu autu, dostalo smyk, přerazilo zábradlí a převrátilo se koly vzhůru. Posádce, ani autu se nic nestalo. Vápenec, určený do cukrovaru v Hrušovanech, leží u pilíře mostku už celý rok.

1956 — první rok druhé pětiletky skončil. Občanům pracujícím na společném díle se vede lépe. Další rodiny se přesvědčují o výhodách společného hospodaření, o tom, že v jednotě je síla. jen dále stejným krokem a výsledky naší práce nás všechny příjemně překvapí.